

Política Lingüística presenta els resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics 2018 al Maresme en una sessió en línia

- **Ester Franquesa: “El Maresme, una comarca que ha acollit molta immigració, presenta coneixements i usos del català superiors a la mitjana de l'àmbit metropolità i de Catalunya”**

La darrera Enquesta d'usos lingüístics de la població, l'EULP 2018, indica que al Maresme un 95,5 % de la població de 15 anys i més entén el català, un 84,1 % el sap parlar, un 86,1 % el sap llegir i un 68,3 % el sap escriure. Són percentatges que superen els de l'àmbit metropolità i els del conjunt de Catalunya en totes les habilitats. En nombres absoluts, al Maresme, hi ha 355.500 persones de 15 anys i més que entenen el català, 313.000 que el saben parlar, 320.500 que el saben llegir i 254.300 persones que el saben escriure.

D'altra banda, el percentatge de població que usa el català (79,4 %) és més alt que el de l'àmbit metropolità (72,6 %) i el de Catalunya (76,4 %). Cal destacar que un 42,2 % de la població adulta del Maresme l'usa al llarg del dia tot i que no és la seva llengua inicial.

Aquests són alguns dels [resultats principals de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població al Maresme](#) presentats en la [sessió en línia](#) organitzada per la Direcció General de Política Lingüística avui dia 8 de maig. La directora general, Ester Franquesa, en la seva intervenció ha emplaçat a treballar per fer disminuir el percentatge de població que encara no sap parlar català (un 15,9 %) i el poc menys del 5 % que el sap, però encara no l'utilitza. “Treballem per enfortir els àmbits i les condicions favorables a l'ús del català: ens locals, govern, administració de l'estat, organitzacions i col·lectius professionals”.

La sociòloga de la Direcció General de Política Lingüística, Anna Torrijos, ha exposat també altres resultats per àmbits. A l'Administració local i a la de la Generalitat, els usos de català dels maresmenys, sol o acompanyat amb el castellà, són els més alts de tots els àmbits estudiats i que l'ús del castellà, sol o acompanyat, és força més baix (a l'entorn del 28 %). A les entitats financeres i amb el metge o la metgessa el català és també majoritari, a l'entorn del 50 %. En aquests dos àmbits, els usos combinats de català i castellà són més alts que a les administracions.

L'impacte demogràfic

Catalunya presenta diferències sociolingüístiques segons l'àmbit territorial, arran de les diferents evolucions demogràfiques. A l'àmbit metropolità, segons les dades del padró continu d'habitants de 2003, quan es va fer la primera edició de l'Enquesta, la població nascuda a l'estranger representava un 9,5 % (419.870 persones) sobre el conjunt de la població, mentre que el 2018 representa un 18,4 % (893.252) de la població. A l'àmbit metropolità també destaca el pes de la població nascuda a la resta de l'Estat, que ha anat disminuint els últims anys: l'any 2003 la població nascuda a la resta de l'Estat representava el 27,4 % (1.210.548 persones); al 2018 representa el 18,9 % (916.810 persones).

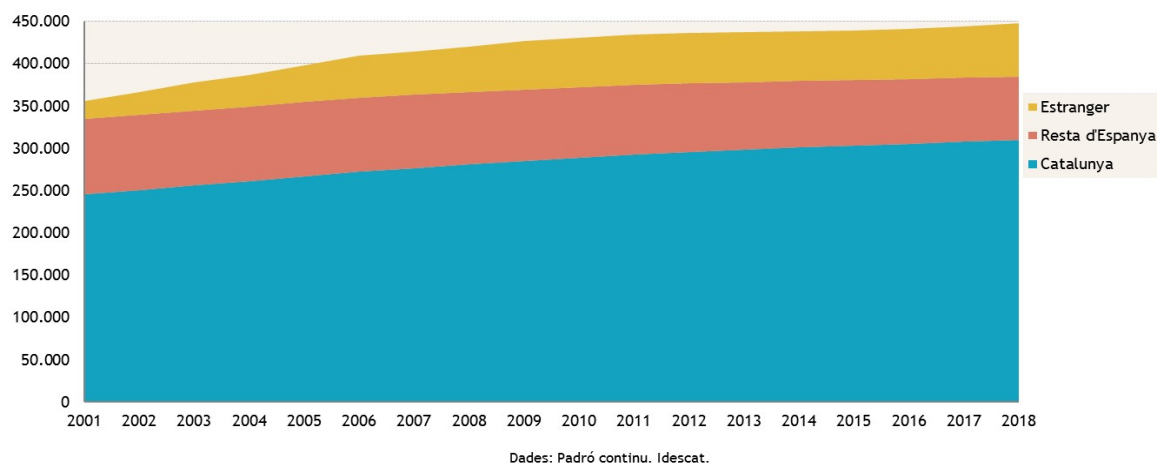
Al Maresme, l'any 2003 la població nascuda a l'estranger representava un 8,8 % sobre el conjunt de la població, mentre que el 2018 representa un 14,2 % de la població (més de 30.000 persones més). El gran creixement de la població nascuda a l'estranger es dona entre els anys 2003 i 2008. Això vol dir que el Maresme, tot i ser de les zones de l'àmbit

metropolità que han experimentat menys percentatge de creixement, aquest ha estat de més del 90 %.

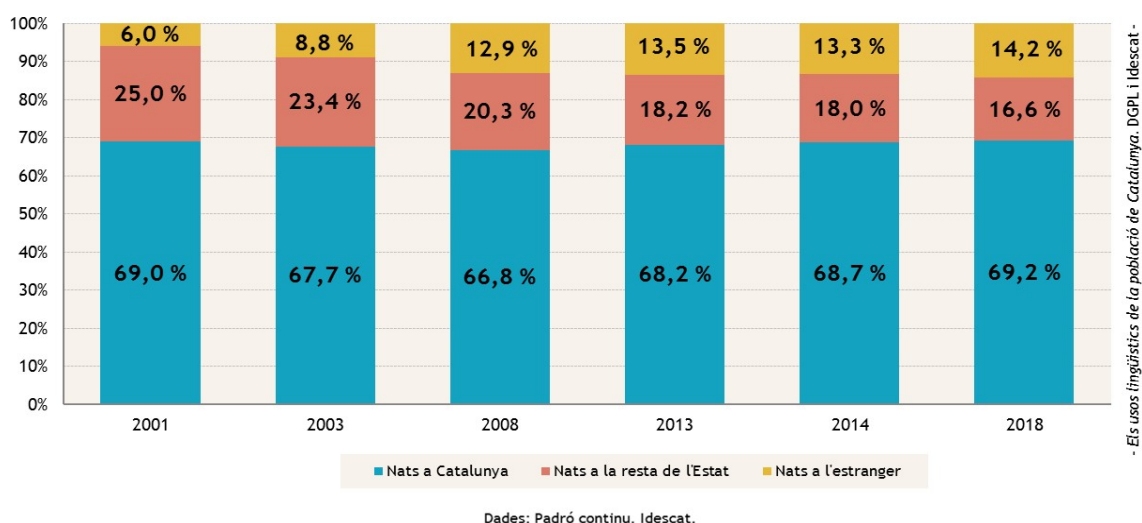
A més, el padró continu d'habitants, mostra com al llarg d'aquests anys la població nascuda a la resta de l'Estat que resideix al Maresme ha passat de representar el 23,4 % l'any 2003 a representar el 16,6 % al 2018. L'àmbit metropolità és el territori que va experimentar un creixement més important de població al llarg de la segona meitat del segle XX a causa d'un intens procés d'immigració que provenia de la resta de l'Estat.

Si es comparen les característiques de la població del Maresme amb el conjunt de Catalunya i de l'àmbit metropolità hi ha 4 punts menys de nascuts a l'estranger i uns percentatges similars de nascuts a la resta de l'Estat.

Població segons lloc de naixement. Valors absoluts. MARESME. 2001-2018

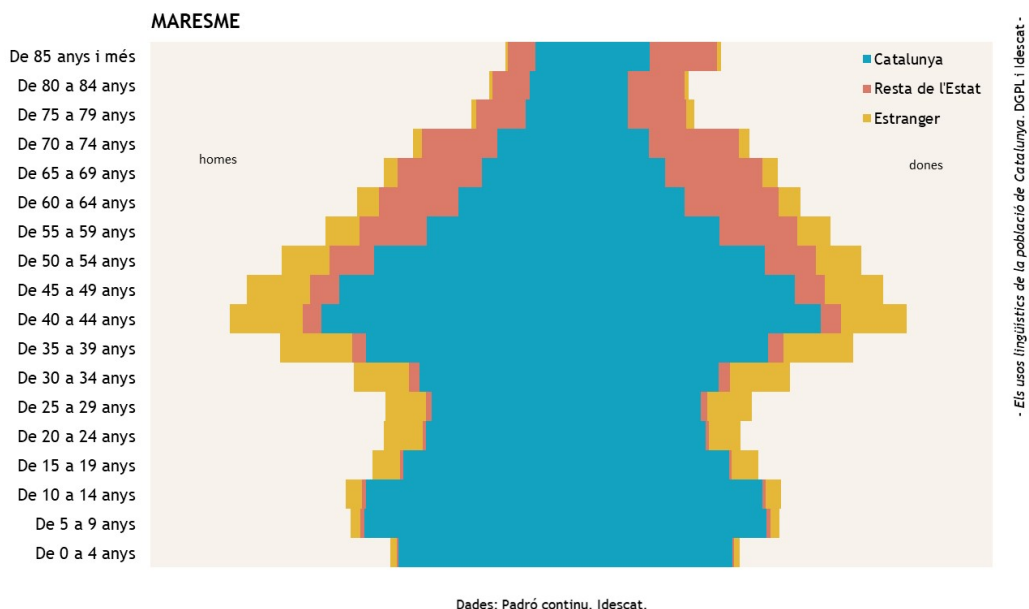

Població segons lloc de naixement. Percentatges. MARESME. 2000-2018

Una de les característiques més importants de la població d'arribada recent i la població que va arribar a mitjans de segle XX és que són col·lectius homogenis quant a grup d'edat al que pertanyen. A la piràmide de població, s'observa que la població estrangera té una major representació en les franges de la població més joves, de 15 i 44 anys; per tant es tracta de població jove en edat laboral plena, mentre que la població provinent de la resta de l'Estat és una població més envellida, que es concentra sobretot entre els més grans de 65 anys, per tant població jubilada.

Piràmide de població segons el lloc de naixement. MARESME. 2018

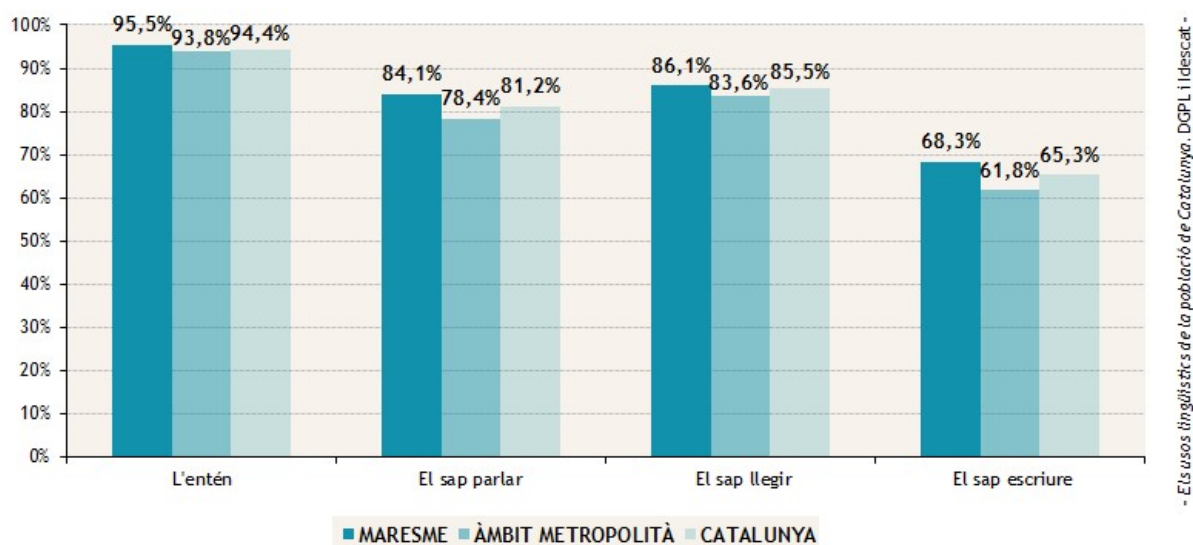
De les poblacions que formen el Maresme, les que tenen uns percentatges de població nascuda fora de Catalunya més alts són Calella, Mataró i Pineda de Mar i les que tenen un percentatge més baix són Arenys de Munt, Argentona, Cabrera de Mar, Òrrius, Palafolls, Sant Iscle de Vallalta, Tiana i Vilassar de Dalt.

Els coneixements de català al Maresme per sobre la mitjana

Les dades de l'EULP 2018 indiquen que al Maresme, la majoria de la població de 15 anys i més declara entendre (95,5 %), saber parlar (84,1 %), llegir (86,1 %) i escriure el català (68,3 %). Aquest percentatges estan per sobre dels nivells de coneixement de l'àmbit metropolità: en el cas d'entendre, l'àmbit metropolità està 2 punts percentuals per sota, en el cas de llegir, 3 punts per sota, i en el cas de parlar i escriure, a l'entorn de 6 punts per sota.

En nombres absoluts, al Maresme, hi ha 355.500 persones de 15 anys i més que entenen el català, 313.000 que el saben parlar, 320.500 que el saben llegir i 254.300 persones que el saben escriure.

Coneixements de català. 2018

Dades: Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018. DGPL i Idescat.

Si es comparen aquestes dades amb altres municipis i comarques de l'àmbit metropolità destaca que, a banda del Maresme, a la comarca del Vallès Oriental i a la zona del Baix Llobregat Nord superen la mitjana catalana de saber parlar català (84,8 % i 83,8 % respectivament). El Vallès Occidental (80,6 %) i Barcelona ciutat (78,7 %) se situen per sota la mitjana catalana, però encara per sobre la mitjana de l'àmbit metropolità. Per contra, el Baix Llobregat Sud (71,3 %) i el Barcelonès Nord (71,6 %) se situen per sota i, a la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat, saber parlar català representa el 62,1% de la població.

L'única font de dades que permet obtenir dades municipals sobre coneixements lingüístics és la del Cens de població (<https://www.idescat.cat/pub/?id=censph>). L'últim cens, el del 2011, tot i que és una dada de vuit anys abans que l'EULP, ens permet copsar les diferències sociolingüístiques entre les poblacions del Maresme i evidencia que darrere les dades que s'acaben de descriure en el gràfic anterior, hi ha realitats diferenciades. Al 2011, les poblacions amb un major percentatge de població que sap parlar català són Arenys de Munt, Cabrera de Mar, Cabrils, Òrrius, Sant Iscle de Vallalta, Teià, Tiana i Vilassar de Dalt. I les que tenen un percentatge sensiblement per sota de la mitjana són Calella, Malgrat de Mar, Mataró i Pineda de Mar.

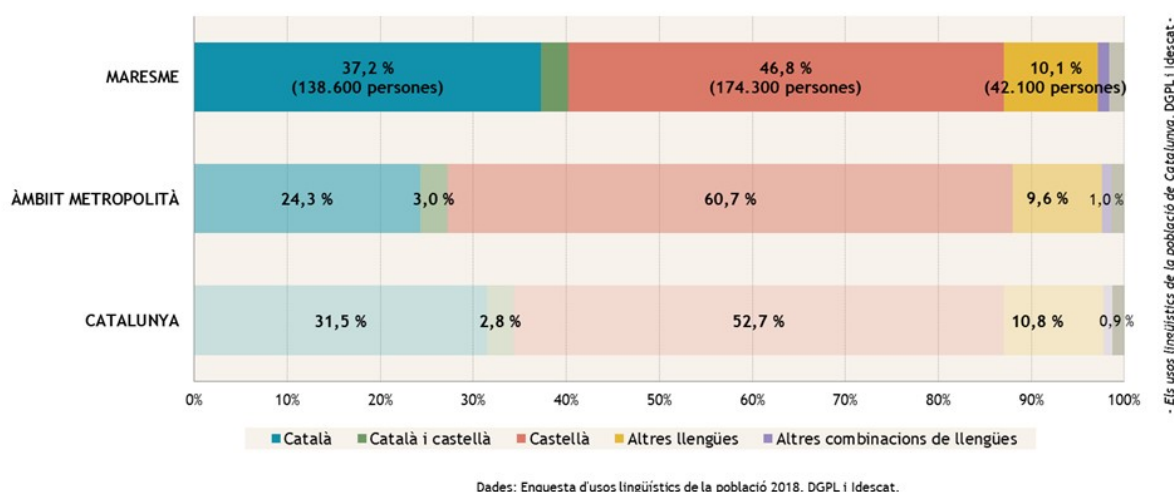
Els orígens lingüístics de la població del Maresme

Els orígens lingüístics de la població ens indiquen el punt de partida de la realitat sociolingüística d'una població. Al Maresme hi ha 138.600 persones que tenen el català com a llengua inicial, 174.300 persones tenen el castellà i 42.100 persones tenen altres llengües com a inicials.

Si relacionem aquesta dada amb les dades de coneixements lingüístics veurem que a Catalunya més de 3 milions de persones que no tenien el català com a llengua inicial el saben parlar actualment i al Maresme són 174.300 persones. Aquesta dada resulta de la diferència entre les persones que el saben parlar (312.954) i les persones que tenen el català, sol o compartit amb el castellà, com a llengua inicial (138.624).

En percentatges, el 37,2 % de la població adulta del Maresme té el català com a llengua inicial. Aquesta dada és força més alta que la del conjunt de l'àmbit metropolità (24,3 %) i la del conjunt de Catalunya (31,5 %). Per tant, com ja s'ha vist amb les dades de coneixement de català es tracta d'una zona amb més presència de català, encara que el castellà és la llengua més freqüent (46,8 %). La presència d'altres llengües és del 10,1 %.

Llengua inicial. 2018

Per tant, el Maresme és la zona del l'àmbit metropolità amb més presència del català i també se situa per sobre de la mitjana al Vallès Oriental (32,1 %) i, a certa distància, a Barcelona (26,5 %). Per sota de la mitjana es troba el Baix Llobregat Nord (23,6 %), el Vallès Occidental (22,8 %) i, molt per sota, l'Hospitalet de Llobregat (12,2 %), el Baix Llobregat Sud (13,9 %) i el Barcelonès Nord (14,6 %).

Aquestes diferències territorials en els percentatges de llengua inicial analitzades conjuntament amb les diferències de percentatge en els coneixements de català evidencien que hi ha tres grups territorials: el grup que té uns coneixements i un ús del català per sobre la mitjana del conjunt de l'àmbit metropolità (Vallès Oriental i Maresme), el grup que se situa a l'entorn de la mitjana de l'àmbit metropolità (Barcelona, Baix Llobregat Nord i Vallès Occidental) i el grup de poblacions i zones amb uns indicadors de català inferiors (l'Hospitalet de Llobregat, Baix Llobregat Sud i Barcelonès Nord).

Interès a aprendre o millorar els coneixements de català

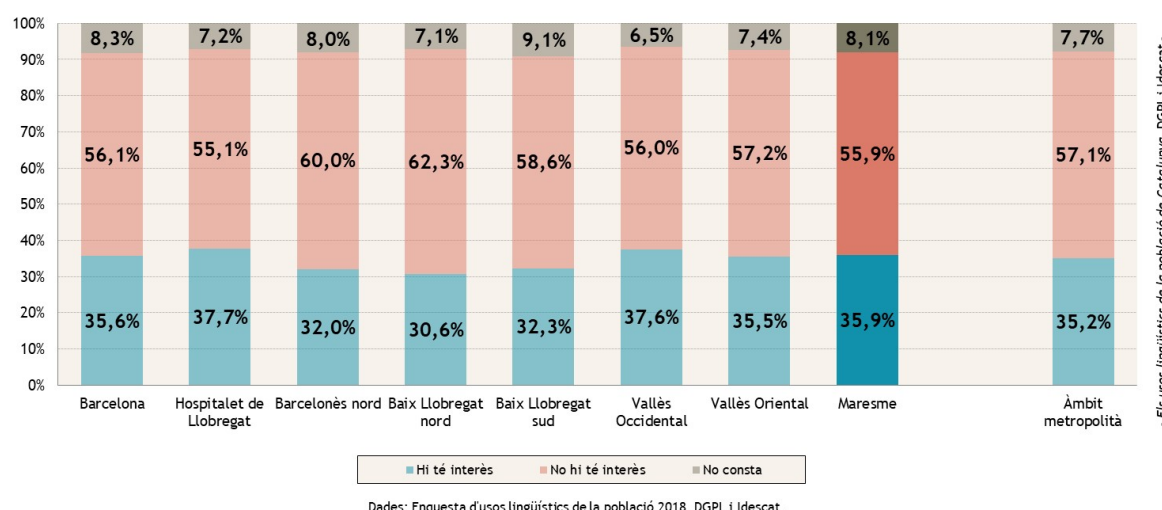
Les dades de coneixements de català ens han mostrat que hi ha camí per recórrer i mancances respecte a les habilitats sobretot de saber parlar i saber escriure català, especialment a l'àrea metropolitana. Per tant, tenir en compte l'actitud de la població

respecte a la millora del coneixements del català és clau per actuar amb polítiques d'aprenentatge de la llengua.

Quan es pregunta a la població adulta si “vol aprendre o millorar els seus coneixements de català”, un 35,9 % de la població del Maresme respon afirmativament (133.810 persones). Cal tenir en compte que aquesta pregunta la respon tothom, tant les persones que ja el coneixen com aquelles que tenen mancances. Els motius principals de les persones que diuen que no hi tenen interès són perquè diuen que ja en saben prou, perquè es consideren massa grans per aprendre'l o millorar-lo o perquè no disposen de temps.

Cal destacar que no hi ha gaires diferències territorials en el percentatge de població que té interès a aprendre català. Això vol dir que, en relació amb la variable territorial, no es correspon l'interès amb les mancances o necessitats de coneixement. Així al Maresme, amb un percentatge de població del 15,9 % que no sap parlar el català i un 31,7 % que no el sap escriure, hi ha un percentatge d'interès (35,9%) més alt que al Barcelonès Nord (32 %) amb un percentatge de població adulta del 28,4 % que no el sap parlar i un 45,1 % que no el sap escriure.

Interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements segons territori. 2018

En canvi, les dades segons el lloc de naixement ens indiquen que entre els col·lectius de persones nascudes a l'estranger s'arriba al 60 % de població que té interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements en el conjunt de Catalunya. Per tant, entre la població amb menys coneixements de català (el 49 % de la població nascuda a l'estranger resident a Catalunya no el sap parlar) hi ha més interès a aprendre'l o millorar-lo.

Ús de català, castellà i altres llengües 2018

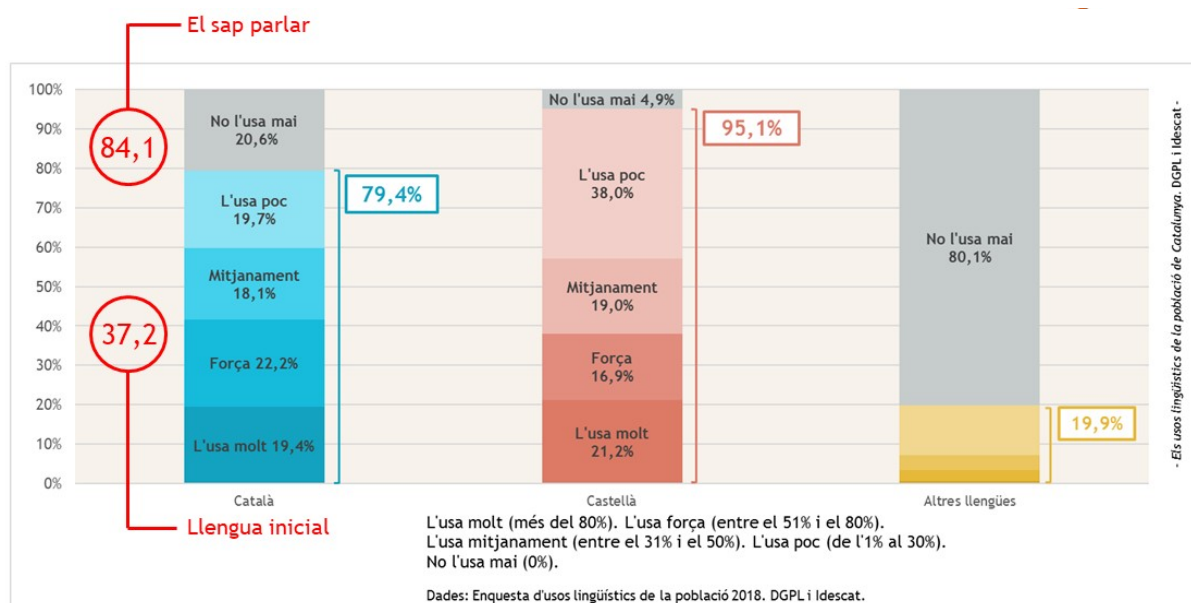
L'Enquesta ofereix informació sobre la freqüència amb què els ciutadans usen les diverses llengües. L'Enquesta pregunta el percentatge d'ús de cada llengua al llarg d'un dia qualsevol. Tradicionalment, els usos lingüístics s'han estudiat a través de preguntes com “Quina és la seva llengua habitual?” o bé “Quina llengua parla a...?”. Aquestes preguntes mostraven els percentatges de població que parlaven habitualment una o altra llengua però no mostraven la freqüència d'ús. La pregunta sobre la freqüència d'ús respon aquesta qüestió ja que dona

compte del percentatge de població que és parlant habitual de castellà i usa el català en ocasions i, també, el percentatge de població parlant habitual de català que usa el castellà ocasionalment.

El 79,4 % de la població adulta del Maresme usa el català en algun grau, el 59,7 % l'usa molt, força o mitjanament i el 41,6 %, similar al qui considera que la té com a llengua habitual (44,2 %), l'usa molt o força. Una cinquena part de la població adulta l'usa poc i una altra cinquena part no l'usa. El 95,1 % de la població usa el castellà en algun grau, el 57,1 %, molt, força o mitjanament i el 38,1 % l'usa molt o força. Es constata que els usos múltiples, és a dir, la combinació de l'ús del castellà i el català és superior a d'altres territoris de Catalunya i que el percentatge de persones que usa el castellà és molt gran però la freqüència d'ús és més baixa que la del català ja que el 38 % usa poc el castellà. El 19,9 % de la població adulta del Maresme usa altres llengües amb alguna freqüència.

Al Maresme el percentatge de població que usa el català (79,4%) és més alt que el de l'àmbit metropolità (72,6 %) i que el de Catalunya (76,4 %). Cal destacar que un 42,2 % de la població adulta del Maresme usa el català al llarg del dia tot i que no és la seva llengua inicial.

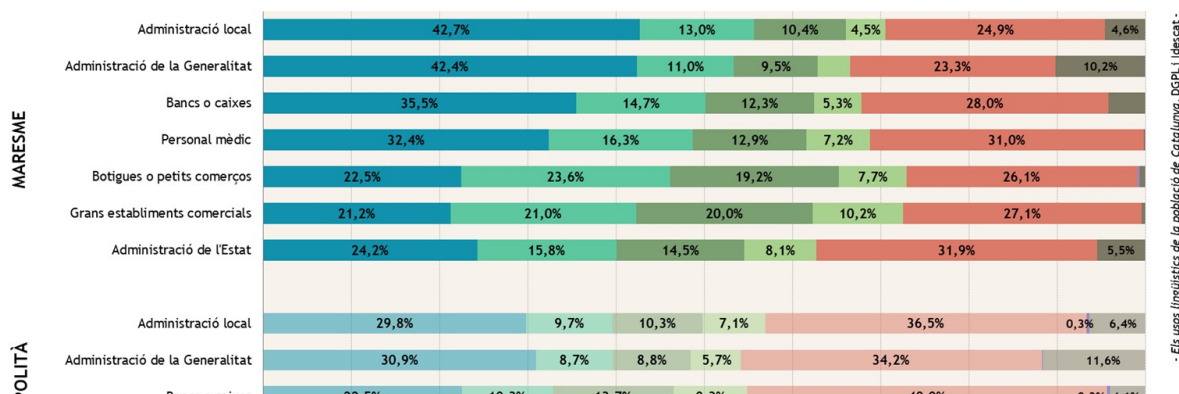
Percentatge d'ús de cada llengua. 2018 MARESME

que la combinació de català i castellà és més alta, perquè si es sumen les combinacions de més català, tant català com castellà i més castellà els percentatges arriben a poc més del 50 %.

- Finalment a l'Administració de l'Estat és on l'ús de català només o sobretot és més baix (40 %).

Usos lingüístics en l'àmbit del consum i els serveis. 2018

La transmissió lingüística intergeneracional: llengua parlada amb els fills/es

Els usos lingüístics amb els avis, els pares i el fill o filla més gran indiquen que a l'àmbit metropolità i al Maresme el procés de transmissió lingüística intergeneracional està a favor del català, ja que l'ús del català amb el fill més gran (45,8%) és més alt que amb la mare (38,5%), i més encara que amb els avis materns (33,2%).

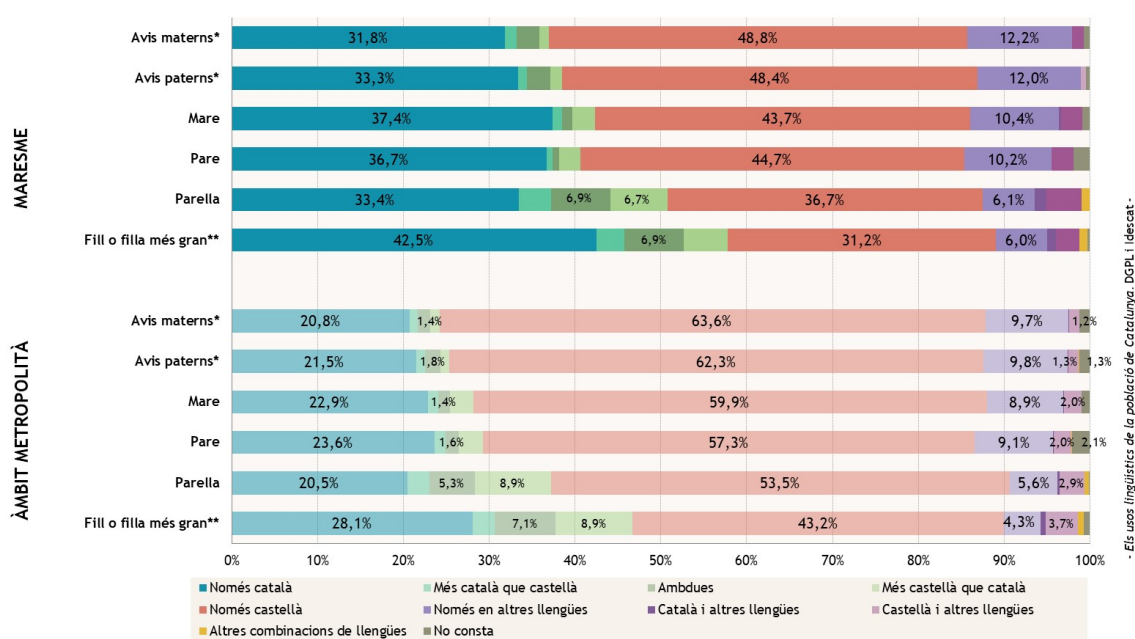
A Catalunya el procés de transmissió lingüística intergeneracional, mesurat com la diferència entre el percentatge de població que parla català amb la mare i el que l'usa amb el fill o filla més gran, és de 7,1 punts favorable al català. A l'àmbit metropolità en conjunt aquesta és diferència és de 6,6 i al Maresme de 7,3 punts.

La transmissió lingüística intergeneracional: llengua parlada amb els fills/es

Els usos lingüístics amb els avis, els pares i el fill o filla més gran indiquen que a l'àmbit metropolità i al Maresme el procés de transmissió lingüística intergeneracional està a favor del català, ja que l'ús del català amb el fill més gran (45,8%) és més alt que amb la mare (38,5%), i més encara que amb els avis materns (33,2%).

A Catalunya el procés de transmissió lingüística intergeneracional, mesurat com la diferència entre el percentatge de població que parla català amb la mare i el que l'usa amb el fill o filla més gran, és de 7,1 punts favorable al català. A l'àmbit metropolità en conjunt aquesta és diferència és de 6,6 i al Maresme de 7,3 punts.

Usos lingüístics amb la família. 2018

* Població que ha conegut els seus avis materns/paterns.

** Població que té fills o n'ha tingut.

Dades: Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018. DGPI i Idescat.

Conclusions

A l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018 l'àmbit metropolità de Barcelona s'ha desagregat en vuit subàmbits amb un increment de la mostra que passa de 7.500 persones el 2013 a 9.000 persones. Això vol dir que, per primer cop, s'han obtingut dades de comarques com el Maresme i algunes poblacions de l'entorn metropolità de Barcelona.

De la mateixa manera que passa al conjunt de Catalunya, la situació sociolingüística del Maresme està marcada decisivament pels moviments migratoris dels anys seixanta i setanta del segle passat i dels primers anys del segle XXI. Al Maresme, l'any 2003 la població nascuda a l'estranger representava un 8,8 % sobre el conjunt de la població, mentre que el 2018 representen un 14,2 % de la població (més de 30.000 persones més). El gran creixement de la població nascuda a l'estranger es va donar entre els anys 2003 i 2008. Això vol dir que el Maresme tot i ser de les zones de l'àmbit metropolità que han experimentat menys percentatge de creixement, aquest ha estat de més del 90%.

Al Maresme, la majoria de la població de 15 anys i més declara entendre (95,5 %), saber parlar (84,1 %), llegir (86,1 %) i escriure el català (68,3 %). Aquests percentatges estan per sobre dels nivells de coneixement de l'àmbit metropolità i del conjunt de Catalunya.

Un 35,9 % de la població del Maresme vol aprendre o millorar els seus coneixements de català i aquesta dada representa 133.810 persones. Tot i ser un territori amb menys mancances en els coneixements de català, l'interès és similar a la resta de l'àmbit metropolità.

En percentatges, el 37,2% de la població adulta del Maresme té el català com a llengua inicial. Aquesta dada és força més alta que la del conjunt de l'àmbit metropolità (24,3 %) i la del conjunt de Catalunya (31, 5%). Per tant, com ja s'ha vist amb les dades de coneixement de català es tracta d'una zona amb més presència de català encara que el castellà és la llengua més freqüent (46,8 %). La presència d'altres llengües és del 10,1 %.

El 79,4 % de la població adulta del Maresme usa el català en algun grau, el 59,7 % l'usa molt, força o mitjanament i el 41,6 %, similar al qui considera que la té com a llengua habitual (44,2 %), l'usa molt o força. Una cinquena part de la població adulta l'usa poc i una altra cinquena part no l'usa.

Si es comparen els resultats del Maresme amb la resta de territoris de l'àmbit metropolità s'evidencia que hi ha tres grups territorials i que aquesta comarca es troba al grup amb un coneixement i un ús del català per sobre la mitjana del conjunt de l'àmbit metropolità. En el primer grup amb uns coneixements i un ús del català per sobre la mitjana hi ha el Vallès Oriental i el Maresme, en el segon grup amb percentatges a l'entorn de la mitjana de l'àmbit hi ha la ciutat de Barcelona, el Baix Llobregat Nord i el Vallès Occidental i, en el grup de poblacions i zones amb uns indicadors de català inferiors es troba l'Hospitalet de Llobregat, Baix Llobregat Sud i Barcelonès Nord.

L'enquesta

L'Enquesta d'usos lingüístics de la població de Catalunya 2018 (EULP) és una activitat estadística oficial integrada en el Programa anual d'actuació estadística 2018, en desplegament de la Llei del pla estadístic de Catalunya 2017-2020. Els organismes responsables de l'Enquesta són el Departament de Cultura, a través de la Direcció General de Política Lingüística, i l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). L'EULP significa la

consolidació d'una operació estadística sobre la relació entre les llengües i la societat, pròpia del sistema estadístic català, i és molt excepcional en l'àmbit de l'estadística oficial a Espanya i a la Unió Europea, que no disposen d'enquestes sociolingüístiques d'un abast tan important.

L'EULP2018 és la quarta edició. Les altres tres edicions es van fer els anys 2003, 2008 i 2013. Els principals objectius de l'EULP 2018 són obtenir dades sobre els coneixements lingüístics, la identificació lingüística, els usos del català i altres llengües en els diversos espais de relació de la població adulta, observar-ne la seva evolució temporal i la incidència dels canvis sociodemogràfics que està experimentant la població en els darrers anys.

En aquesta edició de l'EULP s'ha consolidat la metodologia de recollida de dades multicanal: a través d'Internet (42,7 %), per telèfon (42 %) i presencialment (15,2 %) i, a més, per tal de tenir representativitat a nivell d'àmbits territorials, en l'edició de 2018 de l'EULP, l'àmbit metropolità s'ha desagregat en vuit subàmbits i l'Alt Pirineu i Aran s'ha subdividit en dos, amb un increment de la mostra que ha passat de 7.500 persones el 2013 a 9.000 persones el 2018. L'àmbit poblacional és la població de 15 anys i més resident en habitatges familiars principals a Catalunya, inclosa en el Registre de la població de Catalunya a 1 de gener del 2018.

L'EULP 2018, pel que fa a l'àmbit metropolità, mostra els coneixements i els usos lingüístics de Barcelona ciutat, l'Hospitalet de Llobregat, el Barcelonès Nord, el Baix Llobregat (Nord i Sud), el Vallès Occidental, el Vallès Oriental i el Maresme.

Aquesta nova divisió territorial de l'àmbit metropolità ha permès observar les diferències sociolingüístiques de les diverses comarques i poblacions de la zona més poblada de Catalunya ja que a l'àmbit metropolità de Barcelona hi resideixen més de 4 milions de persones de 15 anys i més que representa un 64 % de la població de Catalunya.

Al Maresme hi resideixen més de 375.000 persones de 15 anys i més. El 28,4 % de la població del Maresme viu a Mataró i la resta es troba repartida en 29 municipis.

La mostra teòrica per a aquesta comarca a l'EULP 2018 era de 450 amb un error del 4,62 % per resultats globals amb un interval de confiança del 95,5 %. La mostra efectiva ha estat de 458 enquestes i per tant representa una taxa de resposta del 100 %.

Univers i mostra de l'àmbit metropolità.

Subàmbit	Població*	%	Mostra teòrica	Marge d'error	Mostra efectiva	Taxa de reposta
Barcelona ciutat	1.415.592	34,4%	1.104	2,95	1.078	97,6%
L'Hospitalet de Llobregat	224.569	5,5%	450	4,62	445	98,9%
Barcelonès nord	314.639	7,7%	450	4,62	446	99,1%
Baix Llobregat nord	327.404	8,0%	450	4,62	450	100,0%
Baix Llobregat sud	355.967	8,7%	450	4,62	432	96,0%
Vallès Occidental	757.492	18,4%	450	4,62	454	100,0%
Vallès Oriental	340.270	8,3%	450	4,62	444	98,7%
Maresme	375.351	9,1%	450	4,62	458	100,0%
Àmbit metropolità	4.111.284	100% (63,8% sobre Catalunya)	4.254	1,5	4.207	98,9%

* Població de 15 anys i més el juliol 2017.